

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΩΝ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ**

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Αριθμός Εγκυκλίου: 1314

Α.Π.: 108588

ΑΔΑ:

Αθήνα, 18/12/2023

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Εργαλεία και Μέσα για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων	4
Συνεργασία με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	4
Σύναψη δημοσίων συμβάσεων, προγραμματικών συμβάσεων, συμβάσεων μίσθωσης έργου	5
Εθελοντικό έργο	5
Διαδημοτικοί σύνδεσμοι και διαδημοτικές συνεργασίες	5
Διοικητικές πράξεις	6
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	10
Δομή - Περιεχόμενο - Απαιτήσεις και οδηγίες σχεδιασμού	10
Βασικά στοιχεία προγράμματος	10
Επιχειρησιακοί στόχοι	10
Χαρακτηριστικά του δήμου	12
Δράσεις προγράμματος και προϋπολογισμός δράσεων	13
Οδηγίες σχεδιασμού ανά δράση:	13
Ετήσια αναφορά δράσεων υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του προηγούμενου έτους και απολογισμός απορρόφησης κονδυλίων	19

Εισαγωγή

Μεταξύ των καινοτομιών του νέου θεσμικού πλαισίου, που θέτει ο Ν.4830/2021 συγκαταλέγεται η υποχρέωση κάθε δήμου να συντάξει και να υλοποιήσει επιχειρησιακό πρόγραμμα περισυλλογής και διαχείρισης αδέσποτων ζώων με την παροχή της ευχέρειας συνεργασίας με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που είναι καταχωρημένες στο σχετικό υπομητρώο του ΕΜΖΣ. Επίσης, ενισχύεται ο ρόλος της πενταμελούς Επιτροπής Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων με συγκεκριμένες αρμοδιότητες¹.

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι να παραθέσει το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων, τις διοικητικές πράξεις και τις δυνατότητες και ευχέρειες, που προβλέπει το νέο θεσμικό πλαίσιο, καθώς και να διευκολύνει το έργο των δήμων στην κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους.

Ο δήμος είναι η αρμόδια αρχή για τη φροντίδα, την περισυλλογή, τη διενέργεια στείρωσης, καταγραφής, σήμανσης, καθώς και για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου αυτά διαβιούν.

Για την εκπλήρωση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, ο δήμος υποχρεούται να διαθέτει **ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων** το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, σε δωδεκάμηνη βάση² και υποχρεωτικά, δράσεις³ για:

(α) την περισυλλογή,

(β) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ,

(γ) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης,

(δ) τη στείρωση,

(ε) εύρεση αναδόχου

(στ) τη φιλοξενία

(ζ) την υιοθεσία,

(η) τη μέριμνα και την παρακολούθηση των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων σκύλων και γατών τα οποία έχουν εμβολιαστεί, στερηθεί, σημανθεί ηλεκτρονικά και έχουν επανενταχθεί στο οικείο περιβάλλον, εντός των διοικητικών ορίων του δήμου στον οποίο περισυλλέχθηκαν.

Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα **συνοδεύεται από προϋπολογισμό των επιμέρους κονδυλίων** που απαιτούνται για την υλοποίησή του καθώς και από **συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κάθε δράσης**⁴.

Δεδομένου ότι η αναγκαιότητα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων είναι διαρκής και ανελαστική, οι δήμοι οφείλουν να διασφαλίζουν, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, την αδιάλειπτη εφαρμογή των απαιτούμενων δράσεων στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται να υπάρχει συνέχεια μεταξύ της λήξης του ισχύοντος, υπό εκτέλεση, επιχειρησιακού προγράμματος και της

¹ αιτιολογική έκθεση του Ν.4830/21

² παρ.1, αρθ. 10 του ν.4830/21

³ παρ. 3 του άρθρου 3 του ν.4830/21

⁴ παρ.2^α, άρθρο 3 του ν.4830/21

χρονικής έναρξης του επόμενου. Αντίστοιχα, καθίσταται θεμελιώδης ο έγκαιρος προγραμματισμός για την εξασφάλιση των απαιτούμενων οικονομικών πόρων.

Η Ειδική Γραμματεία για την Προστασία Ζώων Συντροφιάς και το Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών είναι ιδίως αρμόδιοι για:

- τη μέριμνα, ώστε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων των δήμων, να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις δράσεις που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο,
- την εποπτεία της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων
- την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων σε σχέση με τους στόχους που έχει θέσει ο δήμος για κάθε μία από αυτές.

Εργαλεία και Μέσα για την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων

Το θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων και την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος των δήμων, εκτός από την άσκηση των αρμοδιοτήτων μέσω των υπηρεσιών αυτών, δίνει μια σειρά επιπλέον εργαλείων και δυνατοτήτων όπως:

Συνεργασία με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Ο δήμος δύναται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να συνεργάζεται για τους σκοπούς του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων, **συνάπτοντας σχετική έγγραφη συμφωνία**, με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι βασικοί όροι συνεργασίας του δήμου με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε δήμου⁵.

Η συνεργασία του δήμου με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα έχει στόχο ιδίως⁶:

- την αποτελεσματική υλοποίηση προγραμμάτων περισυλλογής και φιλοξενίας αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε κατάλληλα διαμορφωμένα καταφύγια ή αναδόχους ή ενδιαιτήματα έναντι αμοιβής,
- τον εμβολιασμό, τη στείρωση και τη σήμανση αδέσποτων ζώων,
- την περίθαλψη με υποστήριξη κτηνιάτρου των ασθενών ή τραυματισμένων αδέσποτων ζώων συντροφιάς,
- τη μέριμνα για την υιοθεσία τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ή την επανένταξή τους στο οικείο περιβάλλον και
- την εν γένει υλοποίηση κάθε σχετικής δράσης προς τον σκοπό της επίτευξης των στόχων του νόμου.

⁵ παρ.2 άρθρο 10 του ν.4830/21

⁶ παρ. 2β άρθρο 3 ν.4830/21

Μεταξύ των δράσεων, που αναλαμβάνουν τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δυνάμει σχετικών συμβάσεων με τους δήμους, δύναται να συγκαταλέγεται και η έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4830/2021.

Σύναψη δημοσίων συμβάσεων, προγραμματικών συμβάσεων, συμβάσεων μίσθωσης έργου

Ο δήμος για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να συνάψει προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και με αναπτυξιακό οργανισμό του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή με δίκτυα δήμων και περιφερειών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις⁷. Για την υλοποίηση εν γένει των δράσεων διαχείρισης του επιχειρησιακού τους προγράμματος, οι δήμοι δύναται να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Ειδικότερα, οι δήμοι οφείλουν να διασφαλίζουν, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, την αποτελεσματική παροχή των αναγκαίων κτηνιατρικών υπηρεσιών από κατάλληλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, είτε με προσφυγή στις διαδικασίες ανάθεσης του ν. 4412/2016 (Α' 147), είτε με σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206)). Με τις ίδιες διαδικασίες, οι δήμοι μπορούν να συμβάλλονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την παροχή υπηρεσιών σταυλίτη, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης για τα καταφύγια που λειτουργούν. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου του παρόντος δεν συμπεριλαμβάνονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των συμβάσεων μίσθωσης έργου του άρθρου 89 του ν. 4604/2019 (Α' 50)⁸.

Εθελοντικό έργο

Για την υλοποίηση ενεργειών των δράσεων διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς ο δήμος δύναται να συνεργάζεται με εθελοντές. Ειδικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης από εθελοντές κτηνιάτρους, μπορούν να διατίθενται οι εγκαταστάσεις των κτηνιατρείων των αρμόδιων υπηρεσιών κτηνιατρικής της οικείας περιφέρειας, περιφερειακής ενότητας ή του δήμου ή άλλοι χώροι που ανήκουν στην οικεία περιφέρεια ή στον δήμο ή σε συνδέσμους δήμων, υπό την εποπτεία των αρμόδιων υπηρεσιών των δήμων. Για τον ίδιο σκοπό μπορούν να διατίθενται και χώροι ιδιωτικών κτηνιατρείων⁹.

Διαδημοτικοί σύνδεσμοι και διαδημοτικές συνεργασίες

Η αρμοδιότητα της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από τους δήμους και οι προβλεπόμενες υποχρεωτικές δράσεις στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων του άρθρου 245 του ν.3463/2006 και διαδημοτικές συνεργασίες σύμφωνα με το άρθρο 99 του ν.3852/10 .

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 10 του Ν.4830/21: «Οι δήμοι υποχρεούνται **να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3**, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον σε δωδεκάμηνη βάση: (α) την περισυλλογή, (β) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, (γ) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ, (δ) τη

⁷ παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 4830/2021

⁸ παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4830/2021

⁹ παρ. 7 του άρθρου 10 του ν.4830/21

στείρωση, (ε) την εύρεση αναδόχου και (στ) την υιοθεσία τους. Η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνεται και από συνδέσμους δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες.»

Άλλα θεσμικά και οικονομικά εργαλεία των δήμων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους

Διοικητικές πράξεις

Προκειμένου οι δήμοι να ασκήσουν αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες, που αφορούν στη διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς και στην πρόληψη της δημιουργίας νέων αδέσποτων και να υλοποιήσουν το επιχειρησιακό τους πρόγραμμα, προβλέπεται η έκδοση των εξής διοικητικών πράξεων:

Διοικητικές Πράξεις
Συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων
Συγκρότηση της ειδικής επιστημονικής επιτροπής της παρ.10 του άρθρου 10 του ν.4830/21
Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας
Ορισμός Υπευθύνου για θέματα Ζώων Συντροφιάς
Έκδοση της απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του δήμου για τις περιοχές επανατοποθέτησης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς
Έκδοση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για παροχή κινήτρων για την σήμανση, τη στείρωση, την καταχώριση και την υιοθεσία σκύλων και γατών
Έκδοση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για την εξειδίκευση των κατηγοριών των ευαίσθητων και ευπαθών ομάδων και τον καθορισμό εισοδηματικών ή άλλων κριτηρίων για τη δωρεάν σήμανση, καταγραφή στο ΕΜΖΣ, στείρωση και εμβολιασμό των ζώων συντροφιάς (γατών και σκύλων)
Έκδοση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για την αύξηση του ποσού που επιβαρύνεται ο ιδιοκτήτης που παραδίδει ζώο συντροφιάς στο δήμο ή την μείωση του ποσού, ειδικά για ευπαθείς ομάδες .
Έκδοση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για τα περιφραγμένα πάρκα σκύλων

Αναλυτικότερα όσον αφορά στις ανωτέρω πράξεις:

Επιτροπή Παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων («πενταμελής επιτροπή δήμου»)¹⁰

Σε κάθε δήμο συγκροτείται, με απόφαση δημάρχου, πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων («πενταμελής επιτροπή δήμου»). Υπενθυμίζουμε ότι στο κεφάλαιο «Επιτροπή

¹⁰ παρ.8 του άρθρου 10 του ν.4830/21

Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων (ΑΔΑ: 9ΓΟΕ46ΜΤΛ6-ΒΕΦ) και πρόληψης δημιουργίας νέων» της εγκυκλίου 377/15-6-22 του ΥΠΕΣ: Διευκρινίσεις επί διοικητικών θεμάτων σε εφαρμογή διατάξεων του Ν. 4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς. Πρόγραμμα ΑΡΓΟΣ» (ΦΕΚ Α' 169) αναφέρονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη συγκρότηση και λειτουργία της εν λόγω επιτροπής¹¹.

Αρμοδιότητες της επιτροπής, μεταξύ άλλων, είναι η σύνταξη ετήσιας έκθεσης προς το δημοτικό συμβούλιο, σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων του δήμου και η διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωσή του, καθώς και η εισήγηση στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου μέτρων αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

Επισημαίνουμε ότι η νομική βάση για τη συγκρότηση της Πενταμελούς επιτροπής είναι οι σχετικές διατάξεις του Ν.4830/21 και ότι οποιαδήποτε συγκρότηση η οποία βασίζεται σε προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο που έχει καταργηθεί¹² στερείται νομικής βάσης.

Ειδική επιστημονική επιτροπή (Τριμελής)¹³

Η ειδική επιστημονική επιτροπή συγκροτείται με απόφαση δημάρχου και οι αρμοδιότητές της καθορίζονται στην παρ. 10 του άρθρου 10 του Ν.4830/21. Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, στην περίπτωση που διαπιστώνεται διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας, η ειδική επιστημονική επιτροπή λαμβάνει την οριστική απόφαση για τα θέματα αυτά.

Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του δήμου¹⁴

Κατ' εξαίρεση του άρθρου 10 του ν. 3584/2007 (Α' 143) και ειδικά για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα (νόμο), η τροποποίηση του Οργανισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων εγκρίνεται με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, κατόπιν εισήγησης της εκτελεστικής επιτροπής και γνώμης του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου παρέχεται εντός ενός (1) μηνός από όταν ζητηθεί, άλλως τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του.

Η απόφαση εγκρίνεται με πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁵.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 40, της παρ. 4 του άρθρου 46 του Ν.4830/21 και του κεφαλαίου της αριθ. πρωτ. 39343/15-6-2022 (ΑΔΑ: 9ΓΟΕ46ΜΤΛ6-ΒΕΦ) εγκυκλίου του ΥΠΕΣ η τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων είναι αναγκαία για την οργάνωση και την εφαρμογή του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων και οι δήμοι όφειλαν ήδη να έχουν προβεί στην εν λόγω τροποποίηση.

Επισημαίνουμε ότι το επίπεδο της μονάδας και η υπαγωγή αυτής στο πλαίσιο του ΟΕΥ είναι στη διακριτική ευχέρεια κάθε δήμου.

¹¹ την εγκύκλιο 377/39343/15-6-2021 «ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4830/2021» του ΥΠΕΣ, μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών: <https://www.ypes.gr/eguklioi> και στον ειδικό ιστότοπο του «Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ΑΔΑ: 9ΓΟΕ46ΜΤΛ6-ΒΕΦ)

¹² άρθρο 47 του ν. 4830/21

¹³ παρ.10 του άρθρου 10 του ν.4830/21

¹⁴ άρθρο 40 του ν.4830/21

¹⁵ Η αριθ. πρωτ. 377/39343/15-6-2022 (ΑΔΑ: 9ΓΟΕ46ΜΤΛ6-ΒΕΦ) εγκύκλιο του ΥΠΕΣ

Ορισμός υπεύθυνου για θέματα ζώων συντροφιάς¹⁶

Κάθε δήμος οφείλει να ορίζει υπάλληλο ή αντιδήμαρχο ή εντεταλμένο σύμβουλο υπεύθυνο για θέματα ζώων συντροφιάς, επιφορτισμένο να μεριμνά για την εύρυθμη υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων.

Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του δήμου για τις περιοχές επανατοποθέτησης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς¹⁷

Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του δήμου ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες προσδιορισμού της πυκνότητας του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στην περιοχή όπου αυτά επαναφέρονται, με την προϋπόθεση ότι είναι στειρωμένα και οριοθετούνται οι περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η επαναφορά τους. Για την έκδοση της εν λόγω απόφασης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι δεν επιτρέπεται η επαναφορά αδέσποτων ζώων περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, στις εγκαταστάσεις ενόπλων δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ, καθώς και σε χώρους σφαγείων ή όπου συγκεντρώνονται ή υπάρχουν σκουπίδια¹⁸. Επισημαίνουμε ότι η εν λόγω απόφαση σχετίζεται με τη δράση «του παρόντος, ως προς την εξασφάλιση των συνθηκών ευζωίας των επανεντασσόμενων στο οικείο περιβάλλον αδέσποτων ζώων συντροφιάς και της ασφάλειας των πολιτών.

Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για παροχή κινήτρων για την σήμανση, τη στείρωση, την καταχώριση και την υιοθεσία σκύλων και γατών¹⁹

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, οι δήμοι δύνανται να παρέχουν κίνητρα, προκειμένου να ενθαρρύνουν τη σήμανση και καταχώριση στο ΕΜΖΣ των σκύλων και των γατών, τη στείρωσή τους, καθώς και την υιοθεσία αδέσποτων ζώων είτε: α) μέσω διατακτικών («voucher») στους δημότες ή κατοίκους τους ή άλλων αντίστοιχων κινήτρων, είτε β) με μείωση των δημοτικών τελών ανά έτος κατά ανώτατο ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) για τους ιδιοκτήτες στειρωμένων, σημασμένων και καταχωρημένων στο ΕΜΖΣ ζώων.

Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την εξειδίκευση των κατηγοριών των ευαίσθητων και ευπαθών ομάδων και τον καθορισμό εισοδηματικών ή άλλων κριτηρίων για τη δωρεάν σήμανση, καταγραφή στο ΕΜΖΣ, στείρωση και εμβολιασμό των ζώων συντροφιάς (γατών και σκύλων)²⁰.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου κάθε δήμου μπορούν να εξειδικεύονται οι κατηγορίες ευαίσθητων και ευπαθών ομάδων της παρ. 13 του άρθρου 4 και να ορίζονται εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια για τη δωρεάν σήμανση, καταγραφή στο ΕΜΖΣ, στείρωση και εμβολιασμό των ζώων συντροφιάς (γατών και σκύλων).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ.13 του άρθρου 4, η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς βαρύνει τον ιδιοκτήτη τους και των αδέσποτων τον οικείο δήμο. Τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι ιδιοκτήτες

¹⁶ παρ. 2 του άρθρου 40 του ν.4830/21

¹⁸ παρ.5(βαε) του άρθρου 10 του ν.4830/21

¹⁹ άρθρο 12, ν.4830/21

²⁰ παρ.3, άρθρο 45, ν.4830/21

ή ανάδοχοι ζώων που ανήκουν σε ευαίσθητες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες ή σε άτομα με ειδικές ανάγκες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικών) μπορούν, εφόσον επιθυμούν, να σημαίνουν, να καταγράφουν, να στείρουν και να εμβολιάζουν τα ζώα συντροφιάς τους δωρεάν στα κτηνιατρεία των δήμων ή στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των δήμων, των δημοτικών κέντρων και των κτηνιατρικών υπηρεσιών των περιφερειών της χώρας ή από συμβεβλημένους με τον δήμο παρέχοντες κτηνιατρικές υπηρεσίες. Στις ομάδες του δευτέρου εδαφίου συμπεριλαμβάνονται ιδίως άτομα με αναπηρία, πολύτεκνοι, τρίτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες, άνεργοι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. και διαβιούντες με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Επίσης, οι δήμοι δύνανται να χορηγούν δωρεάν τροφή και φάρμακα στα φιλοζωικά σωματεία και στις φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τα οποία συνεργάζονται, καθώς και στους αναδόχους.

Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την αύξηση του ποσού που επιβαρύνεται ο ιδιοκτήτης που παραδίδει ζώο συντροφιάς στο δήμο ή τη μείωση του ποσού, ειδικά για ευπαθείς ομάδες²¹.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορούν να αυξάνονται τα ποσά της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 9 ή να μειώνονται ειδικά για τις ευπαθείς και ευαίσθητες ομάδες της παρ. 13 του άρθρου 4. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται επιπλέον ποσό για τα έξοδα φιλοξενίας και διατροφής που πρέπει να καταβάλει ανά μήνα φιλοξενίας ο ιδιοκτήτης που παραδίδει το ζώο του στον δήμο.

Έκδοση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για τα περιφραγμένα πάρκα σκύλων²²

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου καθορίζονται οι κανόνες και το ωράριο λειτουργίας των περιφραγμένων πάρκων σκύλων εντός της εδαφικής περιφέρειας κάθε δήμου, ο διαχωρισμός μικρόσωμων και μεγαλόσωμων σκύλων για την είσοδο στα πάρκα, ο μέγιστος αριθμός σκύλων ανά συνοδό και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την ομαλή λειτουργία των περιφραγμένων πάρκων σκύλων.

²¹ παρ.3, άρθρο 45, ν.4830/21

²² παρ.14, άρθρο 45, ν.4830/21

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Δομή - Περιεχόμενο - Απαιτήσεις και οδηγίες σχεδιασμού

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων που εκπονείται από τους δήμους προτείνεται να έχει την εξής δομή:

Βασικά στοιχεία επιχειρησιακού προγράμματος

Χαρακτηριστικά του δήμου

Επιχειρησιακοί στόχοι

Δράσεις προγράμματος

Ετήσια αναφορά - απολογισμός δράσεων

Το περιεχόμενο και οι απαιτήσεις σχεδίασης ανά ενότητα έχουν ως εξής:

Βασικά στοιχεία προγράμματος

- Τίτλος προγράμματος
- Επιχειρησιακό έτος
- Ημερομηνία έναρξης – λήξης του προγράμματος
- Ημερομηνία υποβολής
- Αρμόδιος υπεύθυνος
- Αρμόδια οργανική μονάδα (στοιχεία προσωπικού, στοιχεία επικοινωνίας, περιγραφή προσφερόμενων υπηρεσιών)
- Συνολικό κόστος προγράμματος

Επιχειρησιακοί στόχοι

Οι γενικοί στόχοι του επιχειρησιακού σχεδιασμού οφείλουν να συνάδουν με τους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους, όπως αυτοί θέτονται από το Ν.4830/21 και αφορούν στην αποτελεσματική διαχείριση των αδέσποτων με μείωση του πληθυσμού τους σε βάθος πενταετίας, ή/και εξάλειψη του φαινομένου της ύπαρξης αδέσποτων σε βάθος δεκαετίας²³ και να αιτιολογούν τις δράσεις που θα περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Συνεπώς, οι κύριοι στρατηγικοί άξονες/στόχοι του επιχειρησιακού σχεδιασμού είναι:

- Η αποτελεσματική διαχείριση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων
- Η εξασφάλιση της ευζωίας των αδέσποτων ζώων που εμφορείται από τις πέντε διεθνώς αναγνωρισμένες ελευθερίες
- Η μείωση του αριθμού των αδέσποτων ζώων

Ειδικότερα, ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός δύναται να περιλαμβάνει τις εξής στοχεύσεις του δήμου για τις δράσεις διαχείρισης, όπως:

- τη λήψη ειδικών μέτρων για τη διαχείριση επικίνδυνων ζώων,
- τον έλεγχο της πυκνότητας του πληθυσμού των ζώων σε κάθε περιοχή,
- τη μείωση των καταγγελιών που αφορούν σε περιφερόμενα αδέσποτα ζώα

²³ Αιτιολογική έκθεση του ν.4830/21 (<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/11723722.pdf>)

- την περισυλλογή και την παρακολούθηση κάθε περιφερόμενου αδέσποτου ζώου,
- την παρακολούθηση κάθε αδέσποτου ζώου που βρίσκεται σε φιλοξενία,
- την ιχνηλασιμότητα των θετικών σε ζωνοδότες αδέσποτων ζώων συντροφιάς,
- την παρακολούθηση κάθε αδέσποτου ζώου συντροφιάς,
- την κτηνιατρική παρακολούθηση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς,
- την κτηνιατρική παρακολούθηση των επικίνδυνων αδέσποτων ζώων συντροφιάς,
- την αύξηση του ποσοστού των εμβολιασμένων ζώων συντροφιάς σε επίπεδο πληθυσμού,
- την ανάρρωση όλων των άρρωστων ζώων (φιλοξενία σε κτηνιατρείο ή σε κτηνιατρική κλινική ή σε νοσοκομείο ζώων ή σε καταφύγιο ή σε ενδιαίτημα επί πληρωμή ή σε ανάδοχο),
- την παρακολούθηση και τον περιορισμό των επικίνδυνων ζώων (φιλοξενία σε καταφύγιο ή σε ενδιαίτημα επί πληρωμή),
- την εξοικείωση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς με τη διαμονή εντός οικίας (φιλοξενία σε ανάδοχο),
- την ταχεία ανταπόκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου στην εκδήλωση ενδιαφέροντος για υιοθεσία αδέσποτου ζώου από δημότη,
- τη γρήγορη ανεύρεση των αδέσποτων ζώων για τα οποία εκδηλώνεται ενδιαφέρον για υιοθεσία από υποψήφιους ιδιοκτήτες,
- την δυνατότητα γνωριμίας με τα ζώα (πχ. αναδοχή, ημέρες υιοθεσίας),
- την περιοδική επικοινωνία της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου με φιλόζωους πολίτες που ταΐζουν και έχουν καθημερινή ή περιοδική επαφή με τα αδέσποτα ζώα κάθε περιοχής,
- την εξασφάλιση της παροχής νερού και τροφής όλο το χρόνο στα επανεπεντασώμενα ζώα,
- την παρακολούθηση της θρεπτικής κατάστασης των περιφερόμενων αδέσποτων ζώων,
- την παρακολούθηση των περιφερόμενων αδέσποτων για εμφανείς δερματικές αλλοιώσεις, παρασιτώσεις, δυσκολία στη βάδιση, κλπ.,
- την προστασία της δημόσιας υγείας,
- την προώθηση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας ζώων συντροφιάς,
- τη δημιουργία ή βελτίωση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής (καταφύγιο αδέσποτων ζώων, ίδρυση και λειτουργία κτηνιατρείου, προμήθεια οχήματος και εξοπλισμού περισυλλογής και συσκευών ανάγνωσης ηλεκτρονικής σήμανσης, τοποθέτηση εξοπλισμού παροχής τροφής και νερού για τα αδέσποτα σε κοινόχρηστους χώρους, αποτεφρωτήριο, πάγκα σκύλων),
- την καταγραφή, σήμανση, κτηνιατρική περίθαλψη, στείρωση και παρακολούθηση των αδέσποτων ζώων που ζουν στο οικείο περιβάλλον,
- την παρέμβαση για την αποτροπή δημιουργίας αγέλης σκύλων,
- την αύξηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού και εκπαίδευσή του,
- τη δημιουργία δικτύου εθελοντών,
- την αύξηση των αναδοχών,
- τον έλεγχο της αναπαραγωγής των περιφερόμενων αδέσποτων ζώων,
- την παροχή κινήτρων στους ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς καθώς και σε φιλοζωικές οργανώσεις και αναδόχους,
- τη βελτίωση της επικοινωνίας με τους δημότες και αμεσότητα ανταπόκρισης σε αιτήματα φιλόζωων πολιτών,
- την εκπαίδευση, επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και ιδιαίτερα των μαθητών στην προαγωγή της φιλοζωίας,
- την προαγωγή της φιλοζωίας μέσω διαδραστικών προγραμμάτων.

Χαρακτηριστικά του δήμου

Ενδεικτικά, και όχι εξαντλητικά, προτείνονται τα ακόλουθα για την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης:

Γενικά χαρακτηριστικά του δήμου

- Έκταση, πληθυσμός
- Πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές (βάσει Υπουργικής Απόφασης)
- Οτιδήποτε άλλο κρίνει ο Δήμος ότι πρέπει να συμπεριληφθεί (πχ. γεωγραφικά χαρακτηριστικά του δήμου, κλπ.)

Ειδικά χαρακτηριστικά του δήμου που αφορούν στα ζώα συντροφιάς

Ενδεικτικά, δύναται να καταγραφούν τα ακόλουθα στοιχεία για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς του δήμου:

Πληθυσμιακά δεδομένα αδέσποτων ζώων

- Εκτιμώμενος αριθμός μη καταγεγραμμένων αδέσποτων σκυλιών και γατιών (αν υπάρχει εκτίμηση)
- Αριθμός σημασμένων και καταγεγραμμένων δεσποζόμενων σκύλων και γατών στο δήμο σήμερα
- Σύνολο αδέσποτων σκυλιών και γατών που φιλοξενούνται σε καταφύγια σήμερα
- Σύνολο αδέσποτων σκύλων και γατών που φιλοξενούνται σε ενδιαίτημα επί πληρωμή σήμερα
- Σύνολο αδέσποτων σκύλων και γατών που φιλοξενούνται σε ανάδοχο σήμερα
- Αριθμός καταγεγραμμένων αγελών αδέσποτων σκύλων
- Αριθμός καταγεγραμμένων αποικιών με γάτες

Δεδομένα για υποδομές και εξοπλισμό:

- Καταφυγίων και λοιπά ενδιαίτηματα επί πληρωμή (αριθμός και δυναμικότητα), που χρησιμοποιούνται από το δήμο για την προσωρινή φιλοξενία των ζώων
- Ύπαρξη σημείων παροχής τροφής και νερού και κατανομή τους στο δήμο
- Περιφραγμένα πάρκα σκύλων, που λειτουργούν σήμερα

Δεδομένα για φθορές και ζημιές προκαλούμενες από αδέσποτα και παραβάσεις:

- Συνολικός αριθμός καταγγελιών που αφορούσαν σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς το τελευταίο έτος
- Αριθμός επιθέσεων αδέσποτων σκύλων που έχουν επίσημα καταγραφεί το τελευταίο έτος
- Αριθμός τροχαίων ατυχημάτων που προκλήθηκαν από αδέσποτα ζώα συντροφιάς το τελευταίο έτος
- Αριθμός εγκαταλείψεων σημασμένων και καταγεγραμμένων δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς το τελευταίο έτος

Δεδομένα φιλοζωίας:

- Αριθμός ιδιοκτητών, που παρέδωσαν τα ζώα συντροφιάς τους στον Δήμο το τελευταίο έτος
- Αριθμός καταγεγραμμένων περιστατικών κακοποίησης ζώων συντροφιάς και αριθμός ζώων συντροφιάς, που αφορούσε κάθε περιστατικό το τελευταίο έτος

Λοιπά δεδομένα:

- Υπάρχουν εντός της περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του δήμου περιοχές χαρακτηρισμένες ως υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση κρούσματος λύσσας;
- Εφαρμόστηκαν προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών;
- Αριθμός ποιμνιοστασίων

- Υπάρχουν εντός της περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του δήμου περιοχές θήρας (περιγραφή); Οτιδήποτε άλλο κρίνει ο Δήμος ότι πρέπει να συμπεριληφθεί.

Δράσεις προγράμματος και προϋπολογισμός δράσεων

Ο προγραμματισμός δράσεων διαχείρισης αποτελεί το βασικό στοιχείο του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι υποχρεωτικές από το νόμο δράσεις διαχείρισης θα πρέπει να αποτυπώνονται ξεχωριστά για κάθε είδος ζώου (σκύλος, γάτα) και έχουν ως ακολούθως:

- **Περισυλλογή και επανατοποθέτηση**
- **Ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή στο ΕΜΖΣ**
- **Παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης**
- **Στείρωση**
- **Φιλοξενία**
- **Υιοθεσία**
- **Μέριμνα για την παρακολούθηση των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων (επαναληπτικός εμβολιασμός, περίθαλψη, σίτιση κτλ.)**

Για κάθε μία από τις ανωτέρω δράσεις θα αποτυπώνονται:

- **τα μέσα και τα εργαλεία** για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης,
- **οι επιχειρησιακοί στόχοι της δράσης**, όπως περιγράφονται στο σχετικό κεφάλαιο,
- **οτιδήποτε άλλο κρίνει ο δήμος.**

Οδηγίες σχεδιασμού ανά δράση:

Περισυλλογή – Επανατοποθέτηση

Θεσμικό πλαίσιο

*Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς περισυλλέγονται από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε δήμος οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον ένα (1) όχημα περισυλλογής ειδικά διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτόν. Τα συνεργεία περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς εποπτεύονται, ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας κτηνιατρικής υπηρεσίας του δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο της οικείας περιφερειακής ενότητας²⁴. Το συνεργείο περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς του οικείου δήμου μεριμνά και για την **ενεργητική διαχείριση** των καταγεγραμμένων αδέσποτων που ζουν εκτός καταφυγίου, όπως ενδεικτικά για τη μεταφορά τους με σκοπό την ετήσια κτηνιατρική εξέταση και τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, την*

παρέμβαση σε περίπτωση δημιουργίας επιθετικής αγέλης αδέσποτων, τη χορήγηση φαρμάκων και την επικαιροποίηση της καταγραφής τους²⁵.

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- η διάσπαση των αγέλων,
- η λήψη ειδικών μέτρων για την περισυλλογή επικίνδυνων ζώων,
- ο έλεγχος της πυκνότητας του πληθυσμού των ζώων σε κάθε περιοχή κ.ά.

Σήμανση και καταγραφή στο ΕΜΖΣ

Θεσμικό πλαίσιο

Η ηλεκτρονική σήμανση, η καταγραφή και η έκδοση εγγράφου ταυτοποίησης πραγματοποιούνται από κτηνιάτρους που έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.4830/21 και ασκούν νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα, καθώς και από εθελοντές κτηνιάτρους, υπηκόους των κρατών μελών της Ε.Ε., οι οποίοι παρέχουν προσωρινά και περιστασιακά τις κτηνιατρικές υπηρεσίες τους στην Ελλάδα, και συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις, προκειμένου να ασκήσουν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στην Ελλάδα και οι οποίοι οφείλουν να υποβάλουν σχετική δήλωση στο ΓΕΩΤΕΕ, σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 4 του Ν.4830/21. Η ηλεκτρονική σήμανση και ταυτοποίηση πραγματοποιείται με την τοποθέτηση στην αριστερή εξωτερική πλευρά του τραχήλου του ζώου συστήματος ηλεκτρονικής αναγνώρισης, το οποίο είναι παθητική συσκευή αναγνώρισης ραδιοσυχνότητας μόνο για ανάγνωση, σύμφωνα με το πρότυπο ISO11784 και τεχνολογίας HDX ή FDX_B, μπορεί να αναγνωστεί από συσκευή ανάγνωσης συμβατή με το πρότυπο ISO11785, βάσει της παρ.14 του άρθρου 4 του Ν.4830/21 και καταχωρείται στο ΕΜΖΣ²⁶.

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- η παρακολούθηση κάθε περιφερόμενου αδέσποτου ζώου,
- η παρακολούθηση κάθε ζώου σε φιλοξενία σε ανάδοχο, καταφύγιο, ή ενδιαίτημα επί πληρωμή,
- η ιχνηλασιμότητα των θετικών σε ζωνόσους ζώων
- Ο έλεγχος για σήμανση των ζώων συντροφιάς στο δήμο που έχουν ιδιοκτήτες κ.ά.

Παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης

Θεσμικό πλαίσιο

Τα ζώα που περισυλλέγονται, επειδή περιφέρονται σε δημόσιους χώρους αν δεν έχουν σήμανση θεωρούνται αυτόματα αδέσποτα και σύμφωνα με το εδάφιο β της παρ. 5 του άρθρου 10 του Ν.4830/21 υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, αποπαρασιτώνονται και εμβολιάζονται. Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή, ενώ αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους

²⁵ παρ. 4, του άρθρου 10 του ν.4830/21

²⁶ παρ.6, άρθρο 4, ν.4830/21

στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους υποβάλλονται σε ευθανασία, ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παρ. 8 και με τη διαδικασία της παρ. 9 του Ν.4830/21.

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- η εξασφάλιση βέλτιστων υλικοτεχνικών υποδομών δομών για αποτελεσματική κτηνιατρική περίθαλψη,
- η κτηνιατρική παρακολούθηση όλων των επανεκτασόμενων αδέσποτων ζώων
- η κτηνιατρική παρακολούθηση των επικίνδυνων ζώων κ.ά.

Στείρωση

Θεσμικό πλαίσιο

Τα ζώα, που περισυλλέγονται επειδή περιφέρονται σε δημόσιους χώρους αν δεν έχουν σήμανση θεωρούνται αυτόματα αδέσποτα και σύμφωνα με το εδάφιο β της παρ. 5 του άρθρου 10 του Ν.4830/21 υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, αποπαρασιτώνονται και εμβολιάζονται. Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή, ενώ αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους υποβάλλονται σε ευθανασία, ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παρ. 8 και με τη διαδικασία της παρ. 9 του Ν.4830/21.

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- ο έλεγχος της αναπαραγωγής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς,
- η μείωση του αριθμού των μη στερωμένων περιφερόμενων αδέσποτων ζώων, κ.ά.

Φιλοξενία

Η φιλοξενία βάσει του Ν.4830/21 δύναται να είναι:

- **Φιλοξενία σε ανάδοχο**
- **Φιλοξενία σε καταφύγιο**
- **Φιλοξενία σε ενδιαίτημα επί πληρωμή**

Θεσμικό πλαίσιο

Κάθε δήμος **υποχρεούται** να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση, με κατάλληλο τρόπο, των **αναγκών φιλοξενίας, προσωρινής διαμονής, περίθαλψης, σίτισης και εν γένει φροντίδας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς**. Η υποχρέωση αυτή δύναται να καλυφθεί είτε με τη δημιουργία και λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) καταφυγίου από τον ίδιο τον δήμο ή στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους δήμους ή ως μέλος συνδέσμου δήμων είτε μέσω της συστηματικής συνεργασίας με φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΖΣ και διαθέτουν νομίμως λειτουργούντα καταφύγια ή δεν διαθέτουν τέτοια αλλά προτίθενται να αναλάβουν το κόστος διαμονής και φροντίδας των ζώων σε άλλα ενδεδειγμένα που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νομίμως, όπως επαύλεις και ξενοδοχεία ζώων, έναντι

αμοιβής. Η ανωτέρω υποχρέωση δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων²⁷, παρ' όλα αυτά οι δήμοι αυτοί θα πρέπει να μεριμνούν για την εξασφάλιση των αναγκών φιλοξενίας, προσωρινής διαμονής περίθαλψης και εν γένει φροντίδας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς αρμοδιότητάς τους. Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους.

Μετά την παροχή της αναγκαίας κτηνιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, τα περισυλλεγμένα ζώα συντροφιάς, αν δεν βρεθεί ανάδοχος, οδηγούνται στα διαθέσιμα καταφύγια, δημοτικά, διαδημοτικά ή σε καταφύγια φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή ιδιωτών φιλόζωνων, με σκοπό να υιοθετηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Ν. 4830/21. Ζώα που βρίσκονται σε καταφύγια και δεν υιοθετούνται μετά από διάστημα τρίμηνης συνεχούς παραμονής σε αυτά και ανάρτηση στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς, δύναται να επιστρέφονται στο οικείο περιβάλλον και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 45, μετά από απόφαση της επιτροπής της παρ. 8, με την προϋπόθεση, ότι είναι στειρωμένα²⁸. Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Κάθε δήμος υποχρεούται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση, με κατάλληλο τρόπο, των αναγκών φιλοξενίας, προσωρινής διαμονής, περίθαλψης και εν γένει φροντίδας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, είτε με τη δημιουργία και λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) καταφυγίου από τον ίδιο τον δήμο ή στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους δήμους ή ως μέλος συνδέσμου δήμων είτε μέσω της συστηματικής συνεργασίας με φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΖΣ και διαθέτουν νομίμως λειτουργούντα καταφύγια ή δεν διαθέτουν τέτοια αλλά προτίθενται να αναλάβουν το κόστος διαμονής και φροντίδας των ζώων σε άλλα ενδιαίτηματα που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νομίμως, όπως επαύλεις και ξενοδοχεία ζώων, έναντι αμοιβής. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.²⁹ Η ίδρυση και λειτουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς πραγματοποιείται σύμφωνα με την ΚΥΑ 1616/9-1-23 των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Για τα θέματα της αναδοχής παραπέμπουμε στην υπ' αριθμ. 29/1012/05.01.2023 εγκύκλιος «ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΔΟΧΗΣ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ» του ΥΠΕΣ³⁰.

²⁷ παρ. 3 του άρθρου 10

²⁸ παρ. 4, του άρθρου 10 του ν.4830/21

²⁹ Παρ.3, αρθρο 10, ν.4830/21

³⁰ Την υπ' αριθμ. 29/1012/05.01.2023 εγκύκλιος του ΥΠΕΣ μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών: <https://www.ypes.gr/eguklioι> και στον ειδικό ιστότοπο του «Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ΑΔΑ: 9ΣΦΖ46ΜΤΛ-ΖΧΨ)

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- η ανάρρωση των άρρωστων ζώων (φιλοξενία σε δομή ή σε ανάδοχο),
- η παρακολούθηση και ο περιορισμός των επικίνδυνων ζώων (φιλοξενία σε δομή ή σε ανάδοχο),
- η αύξηση των αναδοχών
- η εξοικείωση με τη διαμονή εντός οικίας (φιλοξενία σε ανάδοχο) κ.ά.

Υιοθεσία

Θεσμικό πλαίσιο

Υιοθεσία στην Ελλάδα: *Ενήλικα άτομα με κατοικία στην Ελλάδα υιοθετούν αδέσποτα ζώα από καταφύγιο (δημοτικό ή διαδημοτικό ή φιλοζωικού σωματίου ή οργάνωσης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή ιδιώτη φιλόζωου) ή που διαμένουν σε ανάδοχο, υπογράφοντας σχετική σύμβαση υιοθεσίας με το πρόσωπο, τα στοιχεία του οποίου έχουν καταχωρηθεί στο ΕΜΖΣ για το συγκεκριμένο αδέσποτο ζώο. Μετά την ολοκλήρωση της υιοθεσίας, τα ανωτέρω πρόσωπα μεριμνούν άμεσα για την επικαιροποίηση των στοιχείων στο ΕΜΖΣ.³¹*

Υιοθεσία στο εξωτερικό: *Για την υιοθεσία αδέσποτου ζώου συντροφιάς από ενδιαφερόμενο νέο ιδιοκτήτη, φυσικό πρόσωπο ή φιλοζωικό σωματίο, που δεν είναι μόνιμος κάτοικος της Ελλάδας ή δεν έχει την έδρα του στην Ελλάδα, η υιοθεσία πραγματοποιείται στην Ελλάδα με τη σύναψη σύμβασης υιοθεσίας και την παράδοση του ζώου στον ενδιαφερόμενο νέο ιδιοκτήτη ή σε νόμιμο εκπρόσωπό του ή σε πληρεξούσιό του και η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται από έγγραφο με βέβαιη χρονολογία. Ο υπεύθυνος για την υιοθεσία ενός ζώου στο εξωτερικό μεριμνά για την ενημέρωση του ΕΜΖΣ με την ένδειξη ότι υιοθετήθηκε και τη χώρα προορισμού. Για την υιοθεσία ζώου στο εξωτερικό, το οποίο φιλοξενείται σε καταφύγιο, η έκδοση πιστοποιητικού μέσω του συστήματος TRACES προϋποθέτει την τήρηση των οριζόμενων στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2035. Ως τόπος προέλευσης του ζώου αναφέρεται η έδρα του καταφυγίου. Για την υιοθεσία ζώου στο εξωτερικό, το οποίο φιλοξενείται σε ανάδοχο, στο πιστοποιητικό που εκδίδεται μέσω του συστήματος TRACES αναγράφεται ως τόπος προέλευσης του ζώου η διεύθυνση κατοικίας του. Απαγορεύεται η καταβολή αντιτίμου για την πραγματοποίηση υιοθεσιών, εξαιρουμένων των εξόδων μετακίνησης του ζώου και τυχόν δαπανών σίτισης και ιατρικής φροντίδας, τα οποία έχει αποδεδειγμένα πραγματοποιήσει ο υπεύθυνος για την υιοθεσία και τα οποία αναρτώνται στην Πλατφόρμα Υιοθεσίας του ΕΜΖΣ.*

Ενδεικτικοί επιχειρησιακοί στόχοι δύναται να είναι:

- η ταχεία ανταπόκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου στην εκδήλωση ενδιαφέροντος για υιοθεσία αδέσποτου ζώου από δημότη,
- η γρήγορη ανεύρεση των αδέσποτων ζώων για τα οποία εκδηλώνεται ενδιαφέρον για υιοθεσία από υποψήφιους ιδιοκτήτες και η δυνατότητα γνωριμίας με τα ζώα, κ.ά.

³¹ Παρ.1, άρθρο 7, ν.4830/21

Φροντίδα επανεντασσομένων ζώων στο οικείο περιβάλλον**Θεσμικό πλαίσιο**

Αν δεν βρεθεί ανάδοχος και δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις σε καταφύγια, τα περισυλλεγμένα ζώα συντροφιάς επιστρέφονται στο οικείο περιβάλλον τους και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της εκτελεστικής του δήμου της παρ. 5 του άρθρου 45, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένα. Ζώα που βρίσκονται σε καταφύγια και δεν υιοθετούνται μετά από διάστημα τρίμηνης συνεχούς παραμονής σε αυτά και ανάρτηση στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς, δύναται να επιστρέφονται στο οικείο περιβάλλον και στις περιοχές που ορίζονται με την εν λόγω απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής της παρ. 5 του άρθρου 45, μετά από απόφαση της πενταμελούς επιτροπής παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος του δήμου, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένα³². Ζώα ηλικίας μικρότερης των πέντε (5) μηνών δεν επανεντάσσονται στο οικείο τους περιβάλλον και υιοθετούνται κατά προτεραιότητα. Την ευθύνη για τη φροντίδα των επανεντασσομένων αδέσποτων ζώων έχουν οι δήμοι, οι οποίοι οφείλουν να δημιουργήσουν σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με τους δήμους φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η παροχή τροφής, νερού και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής για όλους, καθώς και οι κανόνες ευζωίας των ζώων.

Ενδεικτικοί στόχοι δύναται να είναι:

- η περιοδική επικοινωνία της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου με φιλόζωους πολίτες που ταΐζουν και έχουν καθημερινή ή περιοδική επαφή με τα αδέσποτα ζώα κάθε περιοχής,
- η εξασφάλιση της παροχής νερού και τροφής όλο το χρόνο στα επανεντασσομένα ζώα,
- η παρακολούθηση της θρεπτικής κατάστασης των αδέσποτων ζώων,
- η παρακολούθηση των αδέσποτων για εμφανείς δερματικές αλλοιώσεις, εμφανείς παρασιτώσεις, εμφανείς μάζες στο σώμα, δυσκολία στην κίνηση κ.ά.

Άλλες δράσεις, που προβλέπονται στον νόμο:

Περισυλλογή, ταφή και αποτέφρωση νεκρών ζώων, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν.4830/21.

Προγράμματα κατάρτισης, εκπαίδευσης, ενημέρωσης σύμφωνα με το εδάφιο δ, παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.4830/21.

Διοργάνωση εκδηλώσεων, που προωθούν την υιοθεσία αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 του Ν.4830/21.

³² παρ.5(βαε) του άρθρου 10 του ν.4830/21

Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου, συνοδεύεται από προϋπολογισμό των επιμέρους κονδυλίων που απαιτούνται για την υλοποίησή του καθώς και από συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κάθε δράσης³³.

Ετήσια αναφορά δράσεων υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του προηγούμενου έτους και απολογισμός απορρόφησης κονδυλίων³⁴

Οι Δήμοι υποβάλουν ετήσια αναφορά στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με την πρόοδο υλοποίησης των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και δράσεων, που συνοδεύεται από απολογισμό της απορρόφησης των επιμέρους κονδυλίων.

Η χρηματοδότηση των δήμων από το ΥΠΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4830/21 και της ΚΥΑ 84653/12-12-2022 (ΦΕΚ Β' 6331) των Αν. Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, με επισπεύδουσα υπηρεσία την Δ/ση Αναπτυξιακής και Οικονομικής Πολιτικής του ΥΠΕΣ, δύναται να εξαρτάται από την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και των επιδόσεων των στόχων κάθε δήμου, όπως αυτή διαπιστώνεται από το Τμήμα Προστασίας ζώων συντροφιάς.

Για την ετήσια αναφορά δράσεων και απολογισμού απορρόφησης κονδυλίων, ενδεικτικά παρατίθεται οι ακόλουθοι απολογιστικοί ανά δράση πίνακες:

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ		
Περισυλλογή αδέσποτου σκύλου		
Περισυλλογή για 1η φορά αδέσποτου σκύλου		
Περισυλλογή αδέσποτου θηλυκού σκύλου από αγέλη		
Περισυλλογή αδέσποτου αρσενικού σκύλου από αγέλη		
Περισυλλογή αδέσποτου σκύλου, που κρίθηκε επιθετικός		
Επανατοποθέτηση αδέσποτου σκύλου		
Περισυλλογή αδέσποτης γάτας		

³³ παρ.2^α, άρθρο 3 του ν.4830/21

³⁴ Παρ.2^ε), άρθρο 3, του ν.4830/21

Επανατοποθέτηση αδέσποτης γάτας		
---------------------------------	--	--

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ		
Σήμανση και καταγραφή		

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΣΤΕΙΡΩΣΗ		
Στείρωση		
Στείρωση θηλυκού σκύλου μικρού μεγέθους		
Στείρωση θηλυκού σκύλου μεγάλου μεγέθους		
Στείρωση θηλυκής γάτας		
Στείρωση αρσενικού σκύλου μικρού μεγέθους		
Στείρωση αρσενικού σκύλου μεγάλου μεγέθους		
Στείρωση αρσενικού γάτου		

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ		
Κτηνιατρική περίθαλψη	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Κτηνιατρική περίθαλψη αδέσποτων σκύλων	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Κτηνιατρική περίθαλψη αδέσποτων γατών	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Κλινική εξέταση	<i>(αριθμός εξετάσεων)</i>	
Εμβολιασμός	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Εμβολιασμός για 1η φορά	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Αναμνηστικός Εμβολιασμός	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Αποπαρασίτωση	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Διαγνωστικές εξετάσεις	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Αιματολογικές εξετάσεις (πλην λεισμανίασης)	<i>(αριθμός εξετάσεων)</i>	
Εξετάσεις απεικονιστικές	<i>(αριθμός εξετάσεων)</i>	
Λοιπές εργαστηριακές εξετάσεις (πχ. παθολογοανατομικές, ουρολογικές, κοπρανολογικές)	<i>(αριθμός εξετάσεων)</i>	
Εργαστηριακός έλεγχος λεισμανίασης	<i>(αριθμός εξετάσεων)</i>	
Χειρουργικές επεμβάσεις	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Περιποίηση τραυμάτων και λοιπές μικροεπεμβάσεις	<i>(αριθμός επεμβάσεων)</i>	
Χειρουργικές επεμβάσεις (πλην των στείρωσεων)	<i>(αριθμός επεμβάσεων)</i>	

Χειρουργικές επεμβάσεις με εισαγωγή ξένων υλικών στο σώμα του ζώου	(αριθμός επεμβάσεων)	
Θεραπεία	(αριθμός ζώων)	
Θεραπεία λειψμανίας	(αριθμός ζώων)	
Φαρμακευτικές θεραπείες πλην λειψμανίας	(αριθμός ζώων)	
Μη φαρμακευτικές θεραπείες	(αριθμός ζώων)	
Διενέργεια νεκροτομών	(αριθμός νεκροτομών)	
Διενέργεια ευθανασιών	(αριθμός ευθανασιών)	

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ (συνέχεια)			
Ανάρρωση			
Ανάρρωση σε νοσηλεία			
Ανάρρωση σε φιλοξενία σε καταφύγιο ιδιώτη ή φιλοζωικού σωματείου ή φιλοζωικής οργάνωσης			
Ανάρρωση σε φιλοξενία σε ενδιαίτημα επί πληρωμή			
Ανάρρωση σε φιλοξενία σε καταφύγιο δημοτικό ή διαδημοτικό			
Ανάρρωση σε φιλοξενία σε ανάδοχο			
Παρακολούθηση επικίνδυνων ζώων			
Ζώα που κρίθηκαν επιθετικά			
Ζώα πάσχοντα ή φορείς σοβαρών νοσημάτων, που μπορούν να μεταδοθούν στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και δε θεραπεύονται			

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΗΜΕΡΕΣ
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ			
Φιλοξενία σε δομή φιλοξενίας			
Φιλοξενία σε δομή φιλοξενίας ζώων, που περισυλλέχθηκαν το τελευταίο έτος			
Φιλοξενία σε δημοτικό ή διαδημοτικό καταφύγιο			
Φιλοξενία σε καταφύγιο φιλοζωικού σωματείου ή οργάνωσης			
Φιλοξενία σε καταφύγιο ιδιώτη			
Φιλοξενία σε ενδιαίτημα επί πληρωμή			
Φιλοξενία σε ανάδοχο			

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΔΟΧΩΝ
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ (συνέχεια)	
Αριθμός αναδόχων	
Αριθμός νέων αναδόχων για το τελευταίο έτος	

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΥΙΟΘΕΣΙΑ		
Νέες υιοθεσίες		
Υιοθεσίες από καταφύγιο		
Υιοθεσίες από ανάδοχο		

ΔΡΑΣΗ	ΔΕΔΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΔΡΑΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Προμήθεια ταΐστριών και ποτιστριών	<i>(συμβάσεις προμηθειών)</i>	
Προμήθεια ζωοτροφών	<i>(συμβάσεις προμηθειών)</i>	
Επικαιροποίηση περιοχών επανατοποθέτησης και πυκνότητας πληθυσμού ανά περιοχή	<i>(ναι/όχι)</i>	
Υπολογισμός αριθμού επανενταγμένων ζώων ανά περιοχή	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Σύνολο νέων εντάξεων της περιόδου αναφοράς	<i>(αριθμός ζώων)</i>	
Υπολογισμός διαθέσιμης χωρητικότητας ανά σημείο επανένταξης	<i>(ναι/όχι)</i>	

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΔΡΑΣΗ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ, ΤΑΦΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ ΝΕΚΡΩΝ ΖΩΩΝ		
Περισυλλογή νεκρών ζώων		
Υγειονομική ταφή		
Αποτέφρωση		

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΔΑΦΙΟ Δ, ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3		
Προγράμματα κατάρτισης, εκπαίδευσης, ενημέρωσης σύμφωνα με το εδάφιο δ, παρ. 2 του άρθρου 3		

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΣΙΑ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 22 ΚΑΙ 23 ΤΟΥ Ν.4830/21		
Διοργάνωση εκδηλώσεων, που προωθούν την υιοθεσία αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 του ν.4830/21		

Οτιδήποτε άλλο κρίνει ο Δήμος ότι πρέπει να συμπεριληφθεί (πχ. αναφορά σε δυσκολίες, αδυναμίες, που παρουσιάστηκαν και σε προβλήματα, που ανέκυψαν, αναφορά σε προβλήματα, δυσκολίες, αδυναμίες, που παραμένουν).

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να απευθύνεστε στους κατωτέρω υπαλλήλους της Δ/σης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
ΜΑΣΟΥΡΑ ΒΑΣΩ	213-136-1086	info@ypes.gr
ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ ΜΑΝΙΑ	213-136-1369	
ΤΣΟΥΜΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	213-136-1211	
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΛΑΜΠΡΙΝΗ	213-136-1276	
ΧΑΛΑ ΑΝΘΗ	213-136-1349	

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών: www.ypes.gr και στον ειδικό ιστότοπο του «Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (ΑΔΑ:)

Επισημαίνουμε ότι τα Επιχειρησιακά προγράμματα αρχής γενομένης από το έτος 2024, θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, εντός του πρώτου διμήνου του έτους αναφοράς. Το δε χρονικό διάστημα για το οποίο αναφέρονται, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ένα έτος. Η ηλεκτρονική υποβολή θα πραγματοποιείται σε ειδική πλατφόρμα στο πλαίσιο του πληροφοριακού συστήματος του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς που υλοποιείται από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της εν λόγω πλατφόρμας θα ενημερωθείτε σχετικά.

Η ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΣΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

